

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

CELE TREI FELURI DE A SUFERI*)

Odată m'a întrebat un credincios, cum este mai bine să se rostească „Tatăl nostru“, zicând: „F a c ă - s e v o i a T a“ sau „F i e v o i a T a“, — și i-am răspuns că este bine și într'un fel și altul, pentru că cererea pe care o facem noi în rugăciunea Domnească are două înțelesuri. Cel dintâi înțeles este acela ca noi, oamenii să facem voia lui Dumnezeu. Despre aceasta am vorbit în cele trei cuvântări pe care le-am ținut până acum și am arătat că voința lui Dumnezeu, exprimată într'un singur cuvânt, este: sfințirea noastră. În alte trei cuvântări care vor urma aș dori să vă vorbesc despre al doilea înțeles, acela pe care îl dăm noi cuvintelor atunci când spunem „Fie voia Ta“... adică ajută-ne Doamne ca să răbdăm voința Ta. A face voia lui Dumnezeu și a suferi voia lui Dumnezeu, aceste două înțelesuri se cuprind în cererea din Tatăl nostru. Este mai ușor să facem voia lui Dumnezeu, de cât să o suferim. Calea desăvârșirii și a sfințirii noastre trece prin suferință. S'ar părea poate multora ciudat ca noi să ne rugăm lui Dumnezeu cerându-i să suferim voia Lui. Are însă înțeles această cerere și este mai ales de mult folos pentru noi.

Putem răbda voia lui Dumnezeu în trei feluri deosebite. Cel dintâi fel este atunci când te supui voinței lui Dumnezeu cu sufletul zdrobit; — această răbdare însă nu este de folos. În al doilea rând este răbdarea cu sufletul împăcat, care aduce mare folos oamenilor... Iar al treilea fel, este atunci când te supui cu bucurie sfântă voinței lui Dumnezeu. Despre aceste trei feluri voi încerca să vă vorbesc acum. Cel dintâi fel și cel mai fără de folos, este a răbda voința lui Dumnezeu cu sufletul zdrobit. Ne ajunge o nenorocire mare, ne moare o ființă iubită și atunci un strigăt de durere se înfiripează pe buzele noastre. Incepem să ne răzvrătim, dar în

cele din urmă ne dăm seama că această răzvrătire este zadarnică, și atunci, cu capul plecat zicem: Fie! Fie voia Ta. Dar acesta nu este creștinism, ci fatalism orb. Creștinul nu-și pleacă niciodată desnădăduit capul, nu blestemă pe Dumnezeu, ci este hotărât a-și lua crucea și a o purta cu bărbăție, asemenea Mântuitorului Iisus Hristos. Nu ne este de nici un folos a duce o viață mărunță, ci trebuie să ni-zuim a ne îndrepta viața spre Dumnezeu. Trebuie să răbdăm voința lui Dumnezeu fără să o judecăm. Nu e bine să ne facem noi sfătuitori și judecători ai voinței lui Dumnezeu.

Am vizitat odată o fabrică de textile și am rămas uimit văzând atâtea fire care totuși nu se încurcă niciodată. Și am cetit că este o invenție nouă datorită căreia miile de fire din răsboaiele de țesut sunt conduse dintr'o lădiță mică. Cineva s'a dus la mecanic și a cerut să-i arate care este secretul acestei lădițe magice. Acesta i-a răspuns că este secretul fabricii, iar cheia este la stăpânul fabricii, care nu o arată streinilor. Așa este și cu viața noastră. Cine ar putea să vadă astăzi mâna în care se concentrează toate firele? Este însă un scrin magic de unde se diriguiesc toate mișcările vieții noastre, iar aceasta este voința lui Dumnezeu. Când vom ajunge cetățeni în împărăția Lui veșnică, atunci ni se va deschide și nouă scrinul ceresc. Cu cât îmbătrânim cu atâta ne dăm mai bine seama că Dumnezeu le aranjează pe toate bine pentru noi.

Să trecem acum la felul al doilea de a răbda voința lui Dumnezeu, acela de a o accepta cu supunere și cu răbdare. Nici durerea nici suferința, nici boala și nici moartea nu sunt voite de Dumnezeu. Omul este acela care a adus suferința și răul în lume. Suferința este rodul păcatului și cu cât acesta crește în lume, cu atâta crește și suferința. Ereditatea aceasta este păcatul. Dumnezeu nu numai că îngăduie

*) Rezumat din predica IV. rostită de P. S. Episcop Andrei, în Catedrala din Arad, în Dumineca V. din postul Paștilor (2 Aprilie) a. c.

să vină asupra noastră suferința, dar ne-a dat și o pildă cum să o purtăm, pe Iisus Hristos, a cărui viață întreagă este o minunată pildă de suferință.

Dacă privim în jurul nostru vom vedea că fiecare om poartă o cruce. Unul poartă crucea mizeriei, altul a lipsurilor, altul are o boală — o cruce și ea — alții necazuri familiare, certuri între soți, neascultarea copiilor și tot așa vecinic alte și alte cruci. Lucrul cel mai de preț este să știi purta această cruce, pentru că nu este cruce care să treacă peste puterile noastre. Când ne trimite marea încercare a suferinții, Dumnezeu ne dă și puterea necesară pentru a o putea purta. Deaceia nimeni n'are voie să spună: nu mai pot răbda; s'a umplut paharul; nu mai merge... Să nu învinuim pe Dumnezeu.

Am citit în memoriile unui doctor că a fost chemat odată noaptea la o femeie săracă în munți, mamă cu șase copii, și ajungând acolo a constatat că trebuie să-i facă o operație grabnică. Nu era pregătit, ne având însă în cotro, s'a apucat și a operat-o. În tot timpul operației femeia n'a scos nici măcar un strigăt de durere. Doctorul s'a mirat și când la urmă a laudat-o pentru curajul ei, femeea, punând degetul la gură, i-a spus pe tăcute: Doctore, vorbește încet să nu mi se trezească copiii. Oare tu, creștine nu trebuie să porți fără scrâșnire crucea, pentru a a plini voința lui Dumnezeu? Alt caz asemănător s'a petrecut într'un spital, unde un soldat cu piciorul sfărâmat de o schișe, trebuia să fie operat și nu puteau să-l adoarmă, fiindu-i slăbită inima. Doctorii erau speriați, dar soldatul i-a liniștit rugându-i să-i pună în față cruciulița pe care o avea dela mama sa, pentru că în timpul operației să o poată privi... Și astfel, uitându-se tot timpul la această cruciuliță a suportat fără să murmure durerea operației. Dar în afară de acestea, câte alte cazuri nu sunt, când răbdarea este mai tare de cât orice suferință. Sunt atâtea mii de oameni pe care îi auzi zicând adeseori: Oare până când va mai trebui să rabd; când se va sfârși odată; am rădat destul până aci... Iubite creștine, nu vorbi așa, ci ai răbdare până la sfârșit, pentru că cel ce rabdă până la sfârșit, acela se va mântui. Sufletele care știu răbda sunt ca și piscurile de munte, de care se sfarmă toate furtunile. Astfel de suflete tari vrea să facă din noi Hristos.

În sfârșit al treilea fel de a răbda voia lui Dumnezeu, care este și treapta cea mai înaltă, este de a primi cu bucurie sfântă suferința pe

care ne-o trimite Dumnezeu. Cu mintea noastră mărginită nu putem înțelege niciodată de ce vin asupra-ne atâtea încercări. Acela însă care se știe ridica la această treaptă, nu se mai întreabă niciodată de ce vine asupra lui suferința. Acest om chiar dacă este zdrobit și umilit până în pulbere, sărută totuși cu căldură mâna lui Dumnezeu zicând: Doamne, fie voia Ta.

Dar veți zice, aici este vorba de eroism, iar aceasta nu o pot face decât sfinții. Nu, iubii mei, e greșită această credință, pentru că sunt și între noi destui care pot suferi în felul acesta voia lui Dumnezeu. Acela pot aștepta cu adevărat să se mângăie, după cum zice Mântuitorul: Fericii sunt cei ce plâng, că aceia se vor mângăia.

Fiecare suferință este o treaptă spre rai. Aceste trepte sunt făcute din piatră dură, dar ele duc în sus. Se povestește că un călugăr evlavios a făcut odată către Dumnezeu o întrebare zicând: Doamne, aș vrea să ajung în patria unde stăpânește pacea cea vecinică, care va fi corabia, care mă va duce?. Iar Dumnezeu i-a răspuns: Crucea. Și a întrebat atunci călugărul iarăși: Doamne aș dori să urc la cer, care va fi scara pe care mă voiu sui? Și iarăși s'a răspuns: Crucea... Iar a treia oară întrebând a zis: Doamne, ajută-mă să intru și eu în rai, care-mi va fi cheia. Iar Dumnezeu i-a răspuns și de astădată: Crucea.

Corabie pe valurile acestei vieți, scară spre cer, cheie spre rai, este crucea, este suferința purtată după voia lui Dumnezeu. Iată ce însemnează a fi creștin: a fi purtător de cruce. Cuvântul creștin derivă dela Hristos. A fi creștin însemnează a judeca altcum lumea aceasta. Judecăm altcum toate, pentru că toate le măsurăm după voința lui Dumnezeu. Dacă privim bine în jurul nostru, vom găsi trei categorii de oameni în felul lor de a suferi. Unii își înțeleștează pumnul blestemând și spunând: sunt silii să sufăr... Alții sunt cei cari se impacă cu voia lui Dumnezeu, zicând: trebuie să sufăr; — Stăpânul meu a suferit până și moartea pe cruce, iar dacă i-au făcut toate acestea Stăpânului, ce-i vor face oare slugii? A treia categorie de oameni sunt cei care primesc cu bucurie sfântă suferința, spunând: îmi este de folos ca să sufăr. Aceștia prelucrează într'ânșii suferința și fac din ea o comoară cerească. Pe Golgota au stat odinioară trei cruci, însemnând cele trei feluri de a ști suferi. Cea de-a stânga a fost a tâlharului care nici în ceasul cel de pe urmă nu s'a pocăit, ci a hulit pe Domnul... Pentru acesta suferința a fost un mijloc de osândă. De-a dreapta era crucea tâlharului care s'a

pocăit, ajungând astfel la mântuire. Iar la mijloc, între acestea două a stat crucea Mântuitorului, care a primit cu bucurie suferința și ne-a mântuit pe toți prin această cruce.

In fața noastră stau deci trei cruci, trei semne, trei trepte care duc spre mântuire, sau spre pierzanie... Cu care dintre acestea te asemeni? Cu tâiharul care a hulit sau cu cel ce s'a întors pocăit zicând: **Pomenește-mă Doamne, când vei veni întru împărăția Ta! Iată întrebarea pe care v'o pun eu astăzi. Rugați-vă lui Dumnezeu ca să puteți da răspuns bun, și rugându-vă nu încetați a zice în ceasurile cele mai grele ale vieții: Doamne, fie voia Ta.**

Săptămâna Patimilor

In viața sufletească, cât și în cea fizică a oricărui individ, există un grad pentru ultima suferință, pe care o poate îndura. Peste acest grad de suferință nu se poate trece, fără ca sufletul să fie amenințat a se fărâma.

Acest grad de ultima rezistență pe linia durerilor, a fost pentru Hristos grădina Ghetsimani. Ca urcuș pe scara suferințelor, grădina Ghetimani trebuie socotită mai dureroasă decât suferința depe Golgota. Pentru că răstignirea Mântuitorului Hristos a fost o impunătoare suferință fizică, care însă nu l-a atins în centrul ființei sale dumnezeiești. Suferința din Ghetsimani este o tragedie, a cărei acțiune se petrece în centrul metafizic al spiritului lui Hristos.

Punctul ultim pe curba urcușului acestor groaznice dureri a fost strigătul: „Părinte, de este cu putință, treacă dela mine acest pahar“. — Acest episod din suferințele Mântuitorului conține atâta explozie de dinamism dramatic, tradus în stropi de sânge, încât ar fi lichidat pe oricare muritor de rând.

Dar, aceste crâncene dureri sufletești nu l-au biruit pe Hristos. Din contră, rugăciunea din grădina Ghetsimani, l-a fixat într'o desăvârșită liniște dumnezeiască. Dovadă, răspunsul dat la întrebarea arhierelui evreu, dacă El este Hristos? „Da, eu sunt, și veți vedea pe fiul omului șezând de-a dreapta Tatălui și venind pe norii Ceriului“.

Răstignirea Mântuitorului nu este un moment întâmplător, ci rânduit în planul mântuirii noastre. Pe cruce, Hristos a presimțit triumful învierii, iar când între apostoli și ucenici avea vreo bucurie, aceasta era pândită de pumnalul suferinței. Hristos a trebuit să treacă prin flacăra focului ce desparte abisul păcatului, de sfințenia dumnezeirii. Astfel suferința este o treaptă firească și necesară procesului de mântuire.

In vremurile apocaliptice prin cari trecem, icoana patimilor Domnului, este mai pronunțată și mai vie în inimile noastre. Golgota, cu suferințele Domnului,

întră mai profund, ca altă dată, în centrul preocupărilor noastre.

Privirile, gândurile și suspinele milioanele de creștini se concentrează asupra lui Hristos, care în Vinerea patimilor, „cu moartea pe moarte călcând“, ispășește păcatele lumii, pe crucea depe Golgota.

Asupra pământului apasă o atmosferă de urată infecție morală și de grele rătăcirii dela principiile sublime ale Mântuitorului. E necesară o puternică renaștere creștină în conștiințele tuturor oamenilor.

Prilejul cel mai potrivit pentru aceste năzuințe ni-l oferă săptămâna patimilor. Aceasta săptămână este un drum greu de străbătut, este urcuș printre stânci, ghimpi și măracini. Este poteca îngustă ce trece pelângă prăpăstii înspăimântătoare. Este săptămâna dramatizării, a însângerării și a morții. Noi creștinii o mai numim: săptămâna tăcerii, a plânsului, a meditației, a purificării și abstenenței.

Hristos suferă pentru lumea naufragiată și experimentează sublimitatea doctrinei Sale.

El încearcă durerile tradării și ale vinderii, cari se sfârșesc prin răstignirea pe cruce, ca după 3 zile să învieze.

In săptămâna patimilor, poporul român, însetat după dreptate și adevăr, îngenunche cu evlavie la umbra crucii lui Hristos. Și prin rugăciuni aprinse imploră dela Mântuitorul: ocrotire asupra scumpei noastre patrii, victorie glorioasă mândrei noastre armate, binecuvântare asupra caselor, familiilor, ogoarelor și asupra năzuințelor românești.

Avem atâtea lacrimi de șters, atâtea dureri de vindecate și atâtea suferințe de mângăiat. Gânduri noi, simțuri noi și dorințe noi, rupte din piepturile noastre, se îndreapta spre Golgota, unde Hristos cel răstignit stă de veghe neadormită.

Prin focul tragediei și al suferinței depe Golgota trece și neamul nostru, ca mai târziu să se urce pe culmile de lumină și propășire ale învierii.

Protopop S. Stana

Șarpele de aramă în pustie

Moartea lui Iisus Hristos, pentru mântuirea noastră de păcat, rămâne o adâncă și nepătrunsă taină, pe care lumea, cu toate științele ei, nu o poate clarifica pe deplin. Pentru noi creștinii, Carl dorim și vom cu adevărat mântuirea, Golgota și crucea sunt adevăruri incontestabile. Un tânăr preot, care și-a lăsat acasă soția și doi copilași pentru a fi alături de cei ce își pun în joc viața pentru patrie și neam, mi-a trimis depe front un răvaș în care descrie o întâmplare din care rezultă cum un cuvânt scurt bun și pus la locul lui, are un efect neașteptat de mare.

Mă aflu la un spital militar plin cu răniți din Crimeea. In mijloc de noapte, am fost trezit și rugat să mă duc la căpătâul unui soldat greu rănit, care

se zbătea în spasmele morții și care dorea să mă vadă. M'am dus și mi-am aflat flăcăul trăindu-și ultimele clipe. Mai mult cu ochii decât cu buzele, m'a rugat să rămân lângă el și să-l ajut să moară. Am înțeles toată durerea sufletului lui sbuciumat și i-am răspuns: din tot sufletul te-aș lua în brațele mele și dacă aș putea te-aș duce sus în împărăția lui Dumnezeu preabunul, dar sunt și eu om neputincios și, durere, nu pot să-ți ajut, când e vorba de moarte. Ochii lui eșiți din orbite, lăcrimând, mă întrebau: Cine ar putea să-mi ajute? Identificat sufletește cu el în durere i-am răspuns: Singur Mântuitorul, Iisus Hristos. El pentru aceasta a venit în lume.

Omul își pleacă capul într-o parte, fața îi espri-ma desamăgire, și îmi zise: El nu mă poate mântui, căci viața mea întregă nu am făcut altceva, decât L-am nesocotit, călcându-i sfaturile și poruncile Lui.

Toamă de aceia, pentrucă La-i nesocotit, pentrucă ai fost un păcătos — i-am răspuns — El voește și te poate mântui. — In momentele acelea, mă cugetam la îndurerata lui mamă din podgoriile Aradului, la frații și surorile lui, cari zi și noapte înghe-nuncheiau înaintea icoanei Maicii Domnului, implorând-o să le aducă pe Ion al lor sănătos și teafăr acasă, iar dacă trebuie să moară dragul lor, atunci mai bine acasă în brațele lor, cu o lumânare la căpătâi și scaldat de lacrimile lor pline de durere, decât pe meleaguri străine. Dorul lor mă copleșa, iar durerea camaradului îmi storcea și mie boabe de lacrimi.

M'am rugat din adâncul inimii la căpătâiul rănitului, de patru și de cinci-ori, căci vedeam că sârmanul nu mai are mult. In fine, deschizând Sfânta Scriptură, l-am rugat să mă asculte, căci îi voi ceti o convorbire a Mântuitorului cu un om, care asemenea era foarte întristat și nu credea în posibilitatea mântuirii sufletului său. Am început să cetesc la Ioan cap. III. Ochii rănitului erau ațintiți asupra mea și când am ajuns la versul 14 și 15: „și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe fiul omului, pentruca oricine, care crede într'ânsul să nu piară, ci să aibe viață veșnică...”

Cuvintele aceste au avut o putere de trezire extraordinară: l-au zguduit până în adâncul sufletului pe rănit, iar când am terminat, m'a întreabat: Este aceasta scris acolo? Da! i-am răspuns. Și-a împreunat apoi mâinile în semn de adâncă rugăciune și cu ochii înlăcrimați m'a rugat: Nu ai fi bun să-mi mai cetești odată? I-am mai cetit aceste versuri înc'odată și am continuat apoi cu lectura până la sfârșitul capitolului. Când am terminat, rănitul zăcea nemișcat, cu ochii închiși, brațele căzute în laturi, iar fața îi era înseninată de un zâmbet ușor. — L-am privit scrutându-i sufletul. Din desamăgit și nespus de întristat ce era, iată-l acum liniștit, mângăiat și mulțumit, așteptându-și sfârșitul. Am observat căm își mișcă buzele, dorind să fie auzit. M'am aplecat asu-

pra lui și am auzit șoaptele: „și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe fiul omului, pentruca oricine care crede într'ânsul să nu piară, ci să aibe viață veșnică.”

Aceasta ajunge, nu mai ceti părinte!

Șoaptele i-s'au stins, un suspin izvorât parcă din adâncul inimii și eroul și-a dat duhul în mâinile Domnului.

Iată cum aceste două versete, i-au redat credința că s'a mântuit și liniștea în ceasul morții.

Până aci răvașul părintelui. Și acum, cugetându-mă la moartea creștinească a sârmașului Ion din Podgorie și la chemarea de adevărat preot a părintelui, îmi vin în minte atâția și atâția fii ai neamului și la sutele de preoți de pe front și de acasă. Nu le doresc celor dintâiu decât să-și revină la adevărata credință creștină cu o oră mai înainte de ceasul morții, iar celor de al doilea să se asemene în lucrarea lor duhovnicească cu părintele autor al răvașului.

Părintele George

Eroul creștin

Din momentul în care strămoșii noștri primordiali, mâncând din fructul oprit, au ajuns să cunoască binele și răul, viața omului a devenit o continuă luptă.

De unde până aci, duceau o viață lipsită de griji, având printr'o muncă ușoară, totul la dispoziție, ajung acum ca prin muncă grea, suferință și sbucium sufletesc, să-și câștige cele necesare traiului zilnic și mai ales să-și împace propria-le conștiință, care-i mustra incontinuu pentru greșala săvârșită.

Geneza ne spune că prima lor grijă a fost să-și ascundă goliciunea. Fapt foarte interesant. Până la săvârșirea păcatului, primii oameni trăiau deci în trup fără să-l cunoască, fără să-l observe și mai ales fără ca acest trup să le fie o povară și să le devină piedică în calea mântuirii.

Odată ce și-au dat seama de existența trupului, se naște prima luptă. Lupta între suflet, scânteia divină care-și caută Emițătorul spre a se contopi în El și bucata de lut care îl ține încătușat.

Peste voința sufletului, trupul se cerea servit, își cerea potolirea poftelor, cari de cari mai în contradicție cu poruncile divine și mai neînțelese.

De aci se naște procesul de pervertire a sufletului, pervertire care se desvoltă atât în dauna lui cât și a trupului.

S'a vorbit și se vorbește încă de sbuciumul sufletesc și trupesc al omului care, în traiul cotidian, în tendința sa de mai bine, se isbește incontinuu de neînțelegerea și mai ales de egoismul crud al semenilor săi și s'a crezut astfel că lupta cea mai aprigă se dă între individ, pornit spre propășire, și între mediul înconjurător. Lupta aceasta s'a socotit și se so-

cotește a fi cea mai grea și mai dificilă, deoarece se dă între două forțe neegale. De aceea biruința asupra mediului și a obstacolelor impuse de dânsul, e cea mai mare și mai desăvârșită biruință a omului. Omul care reușește să iasă biruitor din această înclăștare și să-și urmeze drumul spre ideal, a fost socotit de cei vechi, și este socotit și de unii dintre noi, ca singurul care, cu drept cuvânt, poate purta numele de erou.

Intr'adevăr, acei cari privesc chestiunea la suprafață, au dreptate.

Dacă, însă, vrem să aprofundăm întru câțva lucrurile, vom observa că această biruință este pentru unii din cale afară de ușoară, pe când pentru alții devine imposibilă. Cauza? Ca să-i aflăm cauza, trebuie să ne întoarcem îndărăt, unde am zis că prima — și acum cu adevărat cea mai grea — e lupta cu noi înșine.

Acela care a izbutit să se înfrângă pe sine, acela care a reușit să-și creeze o conduită conformă cu morala și dreptul, acela va deveni sigur, biruitorul mediului, va deveni erou.

Acela, însă, care n'a reușit să se debaraseze de poftele instinctelor animalice ale propriului său eu, nu va izbuti niciodată să devină învingătorul celor din jur.

Intr'adevăr, ce lucru mai greu este pentru un pătimăș decât să se lase de patima sa? Cere-i avărului orice faptă cât mai păcătoasă și o va săvârși. Cere-i, însă, argint și-l vei vedea cum preferă să-și vândă sufletul diavolului, decât să-ți dea. Propune-i unui alcoolic să fure, să schingiuiască sau chiar să-șiucidă semenul, o va face. Nu-i cere însă să se lase de beție, că nu va putea. Orgoliosul mai bine renunță la averea sau chiar la viața sa decât să se considere mai pre jos sau chiar egal cu alții. Cel pornit pe gâlceavă va face orice, însă, nu va ceda niciodată nimănui, fiind pe deplin convins, că el are dreptate ș.a.

Iată deci, că oricare dintre cei de mai sus, are curajul să-și ia în piept toată lumea și s'o fărâme, dar niciunul nu-i capabil să se scuture de jugul în care îl ține încătușat patima.

Apostolul Ginților s'a sesizat de lucrul acesta și, în scrisoarea sa către Romani, formulează în cuvinte pline de tâlc, lupta tragică ce are loc între legea trupului și legea minții: ... iar în membrele mele văd o altă lege, care se războiește împotriva legii minții mele și care mă face rob legii păcatului care este în membrele mele (Rom. c. 7. v. 23). Tot el mai înainte (c. 7. v. 19.) zice: ..., „Pentru că nu fac binele pe care-l voesc ci răul, pe care nu-l voesc, pe acela-l fac“.

Lupta cea mai grea este aceia pe care o dăm cu noi înșine. De aceia și singurul și adevăratul erou, în sens creștin, este acela care se înfrângă pe sine însuși și care astfel, poate să înfrângă orice piedică

i s'ar pune în calea tendinței sale de perfecțiune morală.

Eroii creștini, martirii și mărturisitorii, învingându-se pe ei înșiși, au mers la moarte, cu fruntea senină și cu cugetul împăcat, fiind convinși că și-au făcut datoria aici și așteaptă răsplata din viața de apoi.

Nu același lucru se întâmplă cu eroii antici de exemplu, cari apropiindu-se de moarte, regretă plăcerile lumii acesteia, deoarece n'au putut să se ridice peste eul lor, ca astfel să poată renunța la poftele personale.

Incheiem: Invinge-te pe tine însuși și vei birui lumea!

Ilie Ch. Crișan

De vorbă cu tine însuși

Mareșalul Lyantey spunea despre sine însuși că e un „animal de lucru“, că adevărat ostănește și muncește toată ziua, dar că aceasta nu-l împiedecă odată pe zi să-și întrerupă ocupațiunile și să-și „pună capul în palme“.

De ce și-l punea în palme? Desigur, în felul acesta i se părea lui că și-l poate clătina mai în tihnă și mai neîndoios, mirându-se despre ceea ce a făcut; așa i se părea lui că se vede mai clar, se aude mai tare, se înfruntă mai cu temei, se'nucuițtează sau se dojenește.

Proorocul Isaia, deplângea profund și cu amar pe omul care nu știe sau nu-și găsește timp ca să-și pună „capul în palme“. „El nu-și face socoteală în inima sa, căci este simplu și fără pricepere“ (44 19).

Și ce să te întrebi cu capul așa'ntr'o parte? Ce socoteală să faci în „cămara ta“? Care și al cui e folosul acestor bătăi de cap?

Orice și oricum te vei întreba, va trebui să te recunoști în neregulă. „Cine mă va vădi pe mine de păcat?“ întreba Fiul lui Dumnezeu. Care om se mai poate întreba așa? Nu știi dacă izbutește omul să aibă două, trei clipe una după alta curate...

Iată de pildă, să nu te întrebi mai departe decât că: pentru ce ești azi vesel sau trist. Pentru că se înmulțesc creștinii și se preamărește Biserica în vreo parte a pământului?... Pentru că vecinul tău a isprăvit cu bine sămănatul ori culesul?... Nici vorbă. Pentru că-i timpul frumos ori fiindcă cine știe ce laudă ți s'a adresat.

Grăind cu sine-ți, alți cum ești spre deosebire de cum te crede aproapele tău, prietenii, mai-marii sau mă-nicii tăi. Te treci pe la „vama“ unde confişti din tine toată nedreptatea, te arzi în focul care lămureșie cât aur și cât aliaj este în tine. Ba mai mult. Cunoscându-te pe tine, îți cunoști aproapele. Văzându-ți patimile, dorintele și realizările, îți dai mai bine seama de ceea ce poate fi în sufletul fiecărui om.

Prin „gnoti seavtar“ trebuie să înțelegi nu numai cunoașterea ta ci cunoașterea oricărui care are aceeași natură omenească. „Cunoașterea altora“

scrie M-me Swetchine „am deprins-o în îngrăditura sufletului meu. Singură cunoașterea de mine însumi mi-a dat cheia tainelor nenumerate ale celor cari se numesc cameri“.

Dumnezeul Testamentului Vechiu, când voia să trezească conștiința adormită a poporului Israelitec, recapitula toate binefacerile cu cari l-a dăruit în decursul veacurilor. Natan, tot așa face, în numele lui Dumnezeu ca să-l îndrepteze pe David: „...te-am miruit rege... te-am izbăvit din mâna lui Saul și-am dat casa Domnului... ți-ai fi mai adaos. Pentru ce însă ai nesocotit tu cuvântul Domnului făcând rău?...“

Ce să te întrebi dar, ce să-ți zici, și trebuie să te întrebi?

Sigur că da.

„Dă-mi socoteala dregătoriei tale“ (Luca 16, 2).

„Cine ești?... Ce zici tu însuți despre tine? (Ioan 1, 22).

„Ce lucru ai pe care să nu-l fi primit? Și dacă l-ai primit, de ce te fălești ca și cum nu l-ai fi primit?“ (I. Cor. 4, 7).

Și așa mai departe.

Pr. GH. PERVA

Despre ce să predicăm?

În ziua II-a de Paști (17 Aprilie 1944) vom vorbi despre: ZILELE MORȚILOR.

Pe temeiul sf. Scripturi Biserica noastră învață că moartea omului nu este altceva decât o trecere din vremelnicia acestei vieți în veșnicia lui Dumnezeu. În clipa morții, sufletul, acea scântea dumnezeiască din noi, se desparte de trup și se întoarce din nou la Dumnezeu care l-a dat (Eclesiast 12, 7), iar trupul se îngroapă în pământ, pentru ca să se împliniască cu el dumnezeiasca osândă spusă lui Adam: „*Intru sudoarea feții tale vei mânca pâinea ta, până când te vei întoarce în pământ, căci din el ai fost luat. Căci pământ ești și în pământ te vei întoarce*“ (Facere 3, 20).

Despărțindu-se de trup, sufletul își primește imediat din mâinile dreptului Judecător plata ostenelelor lui din această viață și este rânduit la fericire sau osândă, până la obșteasca înviere, după cum aceste ostenele au fost sau nu conforme cu voința Creatorului său. Din clipa aceasta omul nu mai poate face nimic pentru sufletul său și nici nu-și poate schimba prin el însuș soarta hotărâtă lui prin voința lui Dumnezeu (Lc. 16, 24-26).

Cu toate acestea, în temeiul legăturii ce există între cei răposați și între noi cei ce suntem în viață și cari împreună cu ei formăm Biserica lui Hristos, precum și din îndemnul iubirii frățești față de cei morți, Biserica creștină a obișnuit din cele mai îndepărtate vremi să facă rugăciuni pentru sufletele celor adormiți în aceeași credință. Aceste rugăciuni se fac mai ales în anumite zile ale anului, cari pentru rostul lor au primit și numirea de zile ale morților.

Încă din timpurile cele mai vechi se obișnuia ca după înmormântarea unui mort, creștinii să facă rugăciuni și milostenii pentru odihna sufletului său la 3, 9 și 40 zile, precum și în ziua când el a adormit în Domnul. Așezămintele apostolice prescriu în această privință: „*Să se pomeniască ziua a treia a morților cu psalmi, cu cetiri și cu rugăciuni, din pricina Celuia ce a înviat după trei zile. Și ziua a noua pentru pomenirea celor rămași în viață și a celor morți. Și ziua a patruzecoa după pilda veche, căci așa a jelit poporul pe Moise. Și ziua anului spre pomenirea lui (a mortului). Și să se dea săracilor din cele ce au fost ale lui, ca să-l pomeniască*“¹⁾.

Afară de aceste zile în cari familiarii fac rugăciuni și milostenii pentru morții lor, Biserica a mai rânduit și ziua de Sâmbătă pentru pomenirea tuturor creștinilor ortodoxi, a părinților și fraților noștri adormiți în Domnul. Toate Sâmbetele anului nostru sunt prin urmare tot atâtea prilejuri de înălțare a sufletelor noastre către Stăpânul ceresc pentru odihna celor răposați. Și din acest binecuvântat motiv obișnuiesc și astăzi credincioșii noștri ca în această zi să aducă prinoase și milostenii pentru morții lor, sau să facă, prin slujbele rânduite de Biserică, pomenirea lor.

Între aceste Sâmbete sunt însă unele cari au fost rânduite de către sfinții părinți pentru pomenirea, în întreaga Biserică, a tuturor celor din veac adormiți, moși și strămoși, părinți, frați și fii de-ai noștri și o tuturor necunoscuților, cari au trebuință de ajutorul și de rugăciunile noastre. Aceste Sâmbete sunt: *Sâmbăta lăsatului de carne, Sâmbăta 2, 3 și 4 din postul Paștilor și Sâmbăta dinaintea Duminicii pogorării Duhului Sfânt.*

În Sâmbăta lăsatului de carne Biserica se roagă pentru toți creștinii adormiți în Domnul, cari fie că n'au avut timpul necesar pentru o cât mai creștiniască pregătire pentru ceasul morții lor, fie că în urma unei morți năpraznice au fost lipsiți de rugăciunile și rânduielile prescrise pentru odihna lor. Sunt cuprinși în rugăciunile ce se fac în această Sâmbăta toți cei uciși de fiare sălbatice, cei arși în foc, cei acoperiți de ape, cei înghețați de ger, precum și toți aceia cari au murit în peșteri și în adâncurile pământului, de foame, de sete și de alte încercări venite pe neașteptate asupra lor. Din acest motiv Biserica întreagă se roagă în această zi într'una din cântările canonului: „*Doamne, cela ce primești din cele patru margini ale lumii pre cei ce au adormit cu credință, în mare sau pe pământ, în râuri, în isvoare sau în bălți și în puțuri, pre cei ce s'au făcut mâncare păsărilor și jigăniilor, pre toți îi odihnește*“. Iar în alta: „*Pre credincioșii pe cari i-a acoperit apa și războiul i-a secerat, și pre cari i-a cuprins cutremurul, și tâlharii i-au ucis, și pre cei ce i-a ars focul, Milostive, rânduieste-i în partea drep-*

¹⁾ Cartea VIII, cap. XLII. Cit. după aceeaș vol. II p. 263.

ților⁽¹⁾). Pomenirea lor o face Biserica în această zi și pentru faptul că a doua zi prăznuind Dumineca în care ne aducem aminte de venirea a doua a Mântuitorului la judecată, să avem și prilejul de a mijloci pe lângă dreptul Judecător, ca să-și reverse asupra celor răposați îndurările milostivirii sale cerești și să-i învredniciască la judecată de-a dreapta Lui.

În *Sâmbăta 2, 3 și a 4 din postul Paștilor* se face iarăș pomenirea celor răposați în dreapta credință, deoarece în decursul postului facerea de bine pentru alții trebuie practică cât mai des, iar amintirea morților, ca unii ce sunt frații noștri trecuți din această viață, se cere a fi arătată tocmai prin atari acte de milostenie față de cei sărmani. În deosebi la sate obiceiul creștinilor noștri de a veni, în aceste zile, în ajutorul celor lipsiți, este unul din cele mai eficace mijloace prin cari putem veni în ajutorul celor răposați. Insuș Mântuitorul nostru Iisus Hristos, vorbind despre judecată de apoi, ne-a spus atât de răspicat că toate faptele noastre de milostenie făcute cu alții, le-am făcut pentru El însuș. „*Amin grăiesc vouă; întru cât ați făcut unora dintre acești frați ai Mei prea mici, Mie mi-ați făcut*“ (Mt. 25, 40).

În *Sâmbăta Rusaliilor*, pomenirea celor răposați se face în legătură cu miezul sărbătorii căreia îi premerge. Sărbătorind a doua zi Pogorârea Duhului Sfânt, ne rugăm încă de Sâmbătă ca harul Lui să se reverse și asupra celor mutați din această viață, și să le ușureze osânda pentru păcatele lor. În rugăciunile ce se fac în această zi, Biserica se roagă între altele spunând: „*Cela ce toate le-ai făcut cu voia Ta, pre creștinii cari au adormit întru credință, părinții și născătorii, moșii și strămoșii, frații și prietenii, bogații și săracii, împărații și domnii, împreună și sihastrii, odihnește-i rugămu-ne, unde sunt mulțimile dreptilor și petrecerea tuturor sfinților Tăi; ca un Dumnezeu lesne iertător, Stăpâne, Hristoase Impărate, iertare de greșeli dăruindu-le lor, de cele ce au greșit toți robii Tăi.*“¹⁾

În părțile noastre însă pomenirea morților se mai face în unele parohii și în ziua *Învierii Domnului* sau în *Lunea ce urmează după Dumineca Tomii*. În ziua *Învierii*, după terminarea sf. Liturghii, este obiceiul ca toți creștinii în frunte cu preoții lor să meargă în procesiune la cimitirul satului și acolo să facă rugăciuni pentru cei răposați. Desigur că această obișnuință este legată de marea înviere din morți a Fiului lui Dumnezeu, înviere care este și pentru noi chezașia învierii tuturor morților, atunci când El va veni a doua oară pentru ca să judece lumea. Sf. Apostol Pavel vorbind despre acest adevăr, scrie între altele: „*Hristos a înviat din morți și s'a făcut începutul celor adormiți. Căci deoarece moartea a venit prin om, prin om și învierea morților; căci pre-*

cum toți mor în Adam, așa toți vor fi făcuți vii în Hristos“ (I Cor. 15, 20-22).

Cât privește felul în care se făcea în timpurile vechi pomenirea celor morți, aceasta consta întocmai ca și astăzi, din rugăciuni, din pomenirea numelui lor la sf. Proscomidie și sf. Liturghie și din milostenii făcute cu cei lipsiți. În deosebi slujirea parastaselor și pomenirea celor morți la sf. jertfă ce se săvârșește pe altar la fiecare Liturghie, precum și darea de milostenii, sau bucurat de o prețuire deosebită în viața creștinilor noștri. O făceau aceasta din convingerea că toate aceste rugăciuni și milostenii vor afla har înaintea dreptului Judecător și El va ușura soarta celor morți în păcate, afară de cele de moarte, cari după spusele sf. Scripturi nu se iartă „*nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie*“ (Mt. 12, 32). Sf. Ioan Gură de Aur vorbind despre ușurarea pedepsei celui păcătos în urma rugăciunilor făcute de cei vii, spune: „*Dacă facem rugăciuni dese pentru el și împărțim milostenii întru numele său, atunci el deși ar fi nedemn prin sine însuși, Dumnezeu ne va asculta. Dacă pentru Apostolul Pavel binevoi a scăpa o mulțime de oameni cari erau cu el, pentru unii a cruțat pe alții, cum nu va face acelaș lucru și pentru noi?*“ Insuș Mântuitorul ne-a asigurat de acelaș adevăr atunci când a spus: „*Amin, amin, grăiesc vouă: Orice veți cere dela Tatăl în numele meu vă va da*“ (In. 16, 23.)

Dacă acesta este adevărul în privința pomenirii morților noștri, se cade ca și noi să facem cât mai dese rugăciuni pentru odihna lor, să-i pomenim mereu la sf. Liturghie și mai ales în zilele stabilite de Biserică să dăm cât mai multă milostenie pentru sufletele lor. În chipul acesta întărim și legătura ce trebuie să fie între noi cei ce suntem în viața și cei ce au trecut din noianul ei și facem dovada că dragostea noastră îi însoțește și dincolo de mormânt.

T.

Informațiuni

■ DL GENERAL DR. C MIHAILESCU, profesor la Facultatea de Medicină din București, a publicat în „Universul“ următorul articol despre „*Insemnătatea postului creștin*“, scurt și cuprinzător:

„*Postul este una din disciplinele cele mai înțelepte instituite de biserica creștină, pentru buna îndrumare a vieții individuale și sociale a omului, nu numai fizice dar și morale. Biserica leagă postul fizic de cel moral, căci unul influențează pe altul. Postul fizic, adică abținerea intermitentă, calitativ și cantitativ, dela anumite alimente, constituie o regulă de igienă de o importanță recunoscută de medicină, care aplică abținerea și regimul alimentar ca tratament în cele mai numeroase cazuri de îmbolnăviri provocate de abuzul de mâncare și mai ales de băutură. Postul fintește dar, în primul rând, la asigurarea sănătății omului, cel mai prețios bun al său.*

Afară de acest important folos, postul mai constitu-

¹⁾ Canonul utreniei din Sâmbăta lăsatului de carne, alcătuit de sf. Teodor Studitul.

una din metodele pedagogice cele mai eficace de educare a voinței de înfrânarea pozelor și stăpânirea de sine.

A mânca și a bea este satisfacerea celui mai puternic instinct al nostru de conservare a individului. Prin disciplina postului omul execută o adevărată gimnastică de înfrânare a acestui puternic instinct, din propria lui voință, neconstrâns de nimeni ci numai din motive spirituale, de conștiință.

Voința și rațiunea pun deci încetul cu încetul stăpânire pe acest instinct. Voința astfel antrenată și educată devine o frână puternică pe care omul o manevrează cu ușurință și cu folos nu numai față de instinctul de conservare, ci și asupra celorlalte instincte care constituiesc complexul vieții sociale: instinctul de reproducere, de proprietate, de dominație, etc.

Prin exercitarea acestei frâne omul parvine să-și îndeplinească nu numai funcțiunile normale limitate, nedeviate și nealterate, ale vieții, dar se opune și își înfrâncază cu ușurință pozele anormale, exagerate, abuzurile sau patimile ca: lăcomia, beția, fumatul, desfrâul, tirania, hoția, etc., patimi cari sunt izvorul tuturor relelor și nenorocirilor individuale și sociale, începând cu boalele corpului și mergând progresiv la discordia familiară, socială, la revoluții și la războaie.

Superioritatea religiei creștine constă tocmai în faptul că ea tinde la perfecțiunea omului nu prin forță, ci prin educația voinței; nu de frica legilor și a pedepselor ci de buna voie, din înțelegerea spirituală, din dragoste și din conștiință, care n'are nevoie de paznici și de jandarmi.

Ținerea posturilor este începutul disciplinei voinței, este executarea regulată a gimnasticii care conduce la dobândirea forței ei atletice, este calea înțelepciunii, care începe prin viața sobră și ordonată de pe pământ, pentru a ajunge, cu celalalt capăt la viața evoluată, spirituală din ceruri.

■ DĂRUIRI. Biserica noastră din Glogovăț a primit următoarele daruri:

Familia Preot Andrei și Marioara Chirilă un Epitaf pictat în ulei pe pânză, pus în ramă în preț de 4.500 lei. Invalidul din actualul războiu Ioan Săbău și soția sa Elena un prapore negru în preț de 6.500 lei. Văduva din actualul războiu Persida Micălăcian suma de 500 lei. Maria Tămaș icoana Mântuitorului, iar Terezia Butar icoana Maicii Domnului, ambele pe sf. prestol în preț de 250 lei fiecare. Văd. Persida Tămaș cinci cutii fitile pentru candelă în preț de 200 lei. Ioan Suta suma de 500 lei ș. a.

Exprimăm și pe această cale, tuturor dăruitorilor, mulțumirile noastre. Dumnezeu să le răsplătească!

Consiliul parohial.

■ IN CHISINDIA, anul acesta au revenit dela grecocatolici (uniți) la ortodocși: Anghel Ana și Ciuta Vasilie, iar dela aconfesionali: Olari Gheorghe, Olari Iovan și Olari Gheorghe. Bunul Dumnezeu să trimită și altora gândul cel bun de a se întoarce iarăși la religia strămoșască.

Cor.

Școala de Duminecă

16. Program pentru Dum. Paștilor (16 Aprilie) 1944.

1. *Rugăciune*: Învierea lui Hristos văzând...
2. *Cântare comună*: Ziua învierii... (70. Cânt. rel. pg. 30).
- 3—4. *Cetirea Evanghellei*: (Ioan 1, 1—17) și Apostolului (Fapt. Apost. 1, 1—8) zilei cu tâlcuire.
5. *Cântare comună*: Cu trupul adormind... (70. Cânt. rel. pg. 31).
6. *Cetire din V. T.*: Apa din piatră. (Numerii cap. 20).
7. *Povește morale*: Ferirea de mândrie. (Cartea înțel. lui Iisus Sirah c. 10).
8. *Intercalații*: Poesii rel. etc.
9. *Cântare comună*: Hristos a înviat din morți...
10. *Rugăciune*: Rugăciunea 1. dela Vecernie.

(A se vedea „Instrucțiunile“ din Nr. 1/1943). A.

Nr. 1649—1944.

Concurs

Pe temeiul Planului de colaborare între Patriarhia Română și Consiliul de Patronaj al Operilor Sociale, se publică concurs cu termen de 8 zile pentru postul de șef de birou la Oficiul Regional al Sfintei Episcopii a Aradului.

Salariul va fi cel dela Stat corespunzător acestui post, cu toate accesoriile legale.

Reflectanții la acest post trebuie să îndeplinească condițiunile prevăzute în articolul 3, 57 și 75 din Codul Funcționarilor Publici, de preferință preoți, cari vor înainta, pe lângă actele personale, și un memoriu privitor la activitatea bisericească misionară de până acum.

Arad, la 4 Aprilie 1944.

† ANDREI

Episcop.

Ic. Stavr. Caius Turicu

consilier, referent eparhial.

Nr. 1824/1944.

Comunicat

Prea Sf. Episcop Nicolae al Oradiei a caterisit pe Ioan Olah, hirotonit întru preot în ziua de 11 Noemvrie 1927, pentru parohia ortodoxă română din Micherechii (Ungaria trianonică), prin sentința Nr. 613/1944 Prez., pentru abateri grave dela disciplina canonică a Bisericii ortodoxe.

Arad, la 4 Aprilie 1944.

Consiliul Eparhial.

NOU!

NOU!

Preot PETRU BOGDAN
VIAȚA ÎN HRISTOS

— 85 —

PREDICI MORALE
PENTRU TOATE DUMINECILE
ȘI SARBĂTORILE ANULUI
PAGINI XVI+475, PREȚUL 400 LEI.
DIECEZANA—ARAD